

Uchwała Nr 48/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 7 lutego 2019 r.

**w sprawie wniosku Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie o ponowne
rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku *stosunki międzynarodowe*
prowadzonym na Wydziale Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu
ogólnoakademickim**

Na podstawie art. 52 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.) w związku z art. 225 ust. 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1669, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uchwala, co następuje:

§ 1

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię Zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia przedstawione we wniosku Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku *stosunki międzynarodowe* prowadzonym na Wydziale Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim uzasadniają zmianę oceny pozytywnej wyrażonej w § 1 Uchwały Nr 708/2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 listopada 2018 r. i **wydanie oceny wyróżniającej**.

W § 2 Uchwały Nr 708/2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdziło, iż proces kształcenia realizowany na Wydziale Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie umożliwia studentom kierunku *stosunki międzynarodowe* osiągnięcie założonych efektów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Jakość prowadzonego kształcenia spełnia przyjęte przez Komisję kryteria oceny programowej w stopniu pozwalającym na wydanie oceny pozytywnej. Spośród ośmiu kryteriów jakościowych przyjętych przez Polską Komisję Akredytacyjną, trzy kryteria tj. koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni, kadra prowadząca proces kształcenia oraz umiędzynarodowienie procesu kształcenia uzyskały **ocenę wyróżniającą**, natomiast pozostałe kryteria - **ocenę w pełni**.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z dnia 10 stycznia 2019 r. Uczelnia wystąpiła o zmianę oceny pozytywnej i wydanie oceny wyróżniającej jakości kształcenia na kierunku *stosunki międzynarodowe* prowadzonym na Wydziale Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Wnioskodawca wnosił o podniesienie ocen końcowych: kryterium 2 z oceny „w pełni” na ocenę „wyróżniającą” oraz kryterium 7 z oceny „w pełni” na ocenę wyróżniającą. Uczelnia wskazała na następujące przesłanki uzasadniające ww. wniosek:

1. nowe działania, podjęte od czasu wizytacji Zespołu oceniającego, podnoszące jakość kształcenia na ocenianym kierunku;
2. niemająca uzasadnienia w stanie faktycznym i w odniesieniu do ocenianego kierunku nadmiernie krytyczna ocena infrastruktury.

Wnioskodawca w odniesieniu do programu kształcenia, podkreślił jego oryginalność i autorską koncepcję nauczania opartą o własne doświadczenia badawcze osób prowadzących zajęcia, zwrócono uwagę na szeroki wachlarz przedmiotów z bogatą ofertą zajęć w języku angielskim oraz różnorodność metod kształcenia skłaniającą studentów do aktywności. W ocenie wnioskodawcy na wysoką ocenę zasługuje fakt zatrudniania wykładowców zewnętrznych, dzięki czemu proces kształcenia obok wymiaru teoretycznego ma także wymiar praktyczny. Wskazano także na stałą aktualizację treści kształcenia, doskonalenie metod ich prezentacji i zgodność doboru treści kształcenia z założonymi efektami oraz uwzględnianie aktualnego stanu wiedzy w dyscyplinie. Zdaniem Uczelni na wyróżnienie zasługuje istniejący, autorski i rozbudowany system wsparcia udzielanego studentom anglojęzycznym.

Odnośnie nowych działań wzmacniających jakość kształcenia na kierunku *stosunki międzynarodowe* podjętych po wizytacji ZO PKA, Uczelnia zwróciła uwagę na ich różnorodność i odniesienie do wielu kryteriów oceny jakości kształcenia. Podkreśliła, że mimo uzyskania oceny pozytywnej PKA z wyróżnieniem w odniesieniu do trzech kryteriów, nie ustaje w podejmowaniu działań służących podnoszeniu jakości kształcenia, programu kształcenia i możliwości osiągnięcia założonych efektów, zwiększeniu umiędzynarodowienia procesu kształcenia, utrzymywaniu więzi z absolwentami. Wnioskodawca wywiódł dalej, iż wszystkie drobne sugestie ZO PKA zostały uwzględnione i wprowadzone w życie, podjęto systemowe działania skierowane na rozbudowę oferty anglojęzycznej i jej skuteczną realizację, a także zakończone w ostatnim okresie działania, które przyniosły uzyskanie grantów NAWA i NCBiR na podniesienie jakości kształcenia na ocenianym kierunku. Uzyskany został także grant NAWA w konkursie „Nowoczesna Promocja Zagraniczna” którego celem jest wzmocnienie rozpoznawalności oferty kształcenia UMCS w językach obcych. W odniesieniu do kierunku »stosunki międzynarodowe« działania zostaną skoncentrowane na Azerbejdżanie poprzez wykorzystanie w ramach formuły „Ambasador UMCS” obecnych studentów. Grant jest realizowany w okresie od 1.12.2018 do 31.11.2019.

W odniesieniu do oceny kryterium 7 Wnioskodawca poinformował, iż zgodzono się z częścią argumentacji dotyczącej faktu kształcenia na ocenianym kierunku w zabytkowym pałacu, podlegającym opiece konserwatora zabytków, co tworzy pewne ograniczenia. Uczelnia podkreśliła jednak, że dba o dobre wyposażenie sal dydaktycznych w sprzęt multimedialny, o estetykę pomieszczeń oraz o komfort uczenia się i pracy studentów oraz nauczycieli akademickich poprzez klimatyzowanie sal nasłonecznionych w okresie lata. Wnioskodawca podniósł nadto, że w grudniu 2018 roku rozpoczęła się budowa nowej siedziby obecnego Wydziału Politologii UMCS. Planowane jest oddanie tego budynku w połowie 2020 roku i rozpoczęcie kształcenia od 1 października roku akademickiego 2020/2021. Uczelnia podkreśliła, że budynek ten będzie spełniał najwyższe standardy wyposażenia sal dydaktycznych, komfortu uczenia się studentów i pracy nauczycieli akademickich, wyposażenia biblioteki oraz warunków funkcjonowania studentów w czasie wolnym od zajęć. Zdaniem Wnioskodawcy oznacza to, że infrastruktura kształcenia na kierunku „stosunki międzynarodowe” radykalnie, spełniając najwyższe standardy, zmieni się od połowy 2020 roku, a w tej sytuacji nieuzasadnienie krytyczna ocena będzie funkcjonowała jeszcze przez kolejne 4 lata w rażącej sprzeczności ze stanem faktycznym.

Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dołączono szereg dokumentów dotyczących wymienionych we wniosku osiągnięć i działań projakościowych.

Stanowisko Prezydium PKA

Zgodnie z przepisami statutu PKA wiążącymi w niniejszej sprawie, ocena wyróżniająca może być przyznana, jeżeli ponad 50% kryteriów oceny programowej będzie spełnionych w stopniu wyróżniającym, w tym kryteria 1, 2, 4 i 7, a pozostałe co najmniej „w pełni”. W niniejszej sprawie, ocenę „wyróżniającą” uzyskały kryteria: 1 (koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni), 4 (kadra prowadząca proces kształcenia) oraz 6 (umiędzynarodowienie procesu kształcenia).

W odniesieniu do przesłanek przyjęcia oceny „wyróżniającej”, Prezydium PKA stoi na stanowisku, iż sam brak zastrzeżeń ze strony Zespołu Oceniającego, w odniesieniu do działań Uczelni nie jest równoznaczny ze spełnieniem przesłanki przyznania oceny wyróżniającej. Brak zastrzeżeń może być traktowany jako przesłanka do przyjęcia realizacji modelu staranności przeciętnej w działaniu Uczelni, adekwatnego do oceny pozytywnej, ale nie jest wystarczającą przesłanką do przyjęcia, iż zrealizowany został model podwyższonej staranności w działaniu, adekwatny do oceny wyróżniającej.

Prezydium PKA uznało, iż Zespół Oceniający miał pełny dostęp do wszystkich źródeł informacji o ocenianym kierunku, w tym do informacji o charakterze unikatowym (jak np. obserwacje poczynione w ramach hospitacji zajęć), których nie można uzyskać, odtworzyć ani zweryfikować w ramach postępowania gabinetowego, jakim jest postępowanie z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Źródłem ustaleń odmiennych mogłyby być natomiast wyjaśnienia i dokumenty złożone po podjęciu uchwały Prezydium PKA, jeżeli dowodziłyby podjęcia ponadprzeciętnych działań projakościowych.

Wnioskodawca przedstawił we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy szereg informacji świadczących o podjęciu takich działań już po dokonaniu wizytacji przez Zespół Oceniający. W sprawie pojawiły się zatem okoliczności nowe, których PKA dotąd nie mogła poddać ocenie. W szczególności, Uczelnia wskazała na utworzenie kierunku kształcenia w języku angielskim, od 1 października 2018 roku dotychczasowa ścieżka anglojęzyczna na kierunku „stosunki międzynarodowe”, studia drugiego stopnia została przekształcona w odrębny kierunek studiów „International Relations”. Uchwałą Rady Wydziału Politologii z dnia 16 listopada 2018 roku powołany został zespół przygotowujący program kształcenia na kierunku „International Relations”, studia I stopnia. Uruchomienie kształcenia jest planowane od roku akademickiego 2019/2020. Wyodrębnienie nowego kierunku kształcenia w języku angielskim na podstawie istniejących rozwiązań specjalnościowych należy uznać za dobrą praktykę, wyróżniającą oceniany kierunek, podobnie jak szczególnie liczne sukcesy na polu uzyskiwania grantów NAWA i NCBiR dotyczących podniesienia jakości kształcenia na ocenianym kierunku. Skala zakończonych powodzeniem, w ostatnim okresie, przedsięwzięć projakościowych niewątpliwie stanowi nową przesłankę, prowadzącą do konkluzji, że działania projakościowe na ocenianym kierunku prowadzone są z podwyższoną (ponadprzeciętną) starannością. Prezydium PKA zważyło także, iż Zespół Oceniający wskazał szereg wyróżniających kierunek, dobrych praktyk, wśród których na uwagę zasługują zwłaszcza:

1. Autorska koncepcja nauczania, oparta o własne doświadczenia badawcze osób prowadzących zajęcia.
2. Szeroki wachlarz przedmiotów (w tym bogata oferta zajęć w języku angielskim) i różnorodność metod kształcenia skłaniająca studentów do aktywności.
3. Zatrudnienie wykładowców zewnętrznych – praktyków współpracujących z uczelnią w procesie dydaktycznym, dzięki czemu proces kształcenia na kierunku ma nie tylko wymiar teoretyczny, ale także czysto praktyczny.

4. Udzielanie wsparcia studentom anglojęzycznej ścieżki International Relations w ramach Orientation Days oraz poprzez anglojęzyczną stronę Wydziału.

Działania te nie należą do standardowych i wyróżniają oceniany kierunek na tle innych kierunków kształcenia z zakresu stosunków międzynarodowych.

W ocenie Prezydium PKA, Wnioskodawca wykazał także, iż dotychczasowe stanowisko PKA dotyczące oceny kryterium 7 zawierało pewne niekonsekwencje, które uzasadniają odmienną ocenę okoliczności faktycznych od tej, jaka stanowiła podstawę kwestionowanej Uchwały Prezydium PKA. W przypadku nauk społecznych warunki prowadzenia zajęć są zbliżone na wielu kierunkach i ich spełnienie nie wiąże się ze szczególnymi rozwiązaniami technicznymi, czy zapleczem materiałowym. O przyjęciu szczególnej staranności w działaniu decyduje zatem, w przypadku kryterium 7, głównie ocena działań, jakie władze Uczelni i Jednostki przykładają do utrzymania i poprawienia stanu budynków, w których odbywają się zajęcia, tudzież zasobów bibliotecznych. W tym zakresie Prezydium PKA wzięło pod uwagę, iż władze Uczelni i Jednostki podjęły w ostatnim okresie szczególne starania o radykalne polepszenie warunków lokalowych, jakie mają zaspokoić potrzeby m.in. ocenianego kierunku, w postaci decyzji o budowie nowej siedziby Wydziału Politologii. Należy także docenić starania o zapewnienie właściwych warunków technicznych do prowadzenia zajęć w unikalnym, zabytkowym budynku będącym obecnie podstawą lokalową kształcenia na kierunku.

Przedstawione przez uczelnię stanowisko daje podstawę do podniesienia ocen w kryteriach 2 oraz 7, co skutkuje podniesieniem oceny programowej z pozytywnej, na wyróżniającą.

§ 2

Ocena programowa na kierunku *stosunki międzynarodowe* w jednostce wymienionej w § 1 powinna nastąpić w roku akademickim **2026/2027**.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Krzysztof Diks

**Protokół rozbieżności /CHECK-LIST/
dot. formalnej weryfikacji projektu uchwały
w sprawie wniosku**

Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku *stosunki międzynarodowe* prowadzonym na Wydziale Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

Część formalna	Sekretarz zespołu	Koordynator ds. wniosków
Zastosowanie poprawnego nagłówka uchwały: - numer/rok uchwały - oznaczenie organu, który wydał uchwałę - data podjęcia uchwały - określenie przedmiotu uchwały	Korekta w tekście	+
Powołanie poprawnej podstawy prawnej uchwały	Korekta w tekście	+
Poprawny zapis uzasadnienia uchwały obejmujący przywołanie zarzutu, stanowiska uczelni a także stanowiska Prezydium, w tym: - wskazanie faktów/dowodów uzasadniających wycofanie/podtrzymanie wniosku, - powołanie poprawnej podstawy prawnej argumentów uzasadniających wycofanie/podtrzymanie wniosku, - odesłanie w uzasadnieniu do załączników jeśli uchwała je zawiera	+	+
Stosowanie poprawnej terminologii ustawowej w zakresie cytowanych przepisów	+	+
Zaznaczenie w dokumentacji sprawy (opinia , wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy) informacji/dowodów przywołanych w uzasadnieniu uchwały.	Stanowisko 1. Kryterium 2 oceny	str. 3 odwołania
	Stanowisko 2. Kryterium 7 oceny	str. 5 odwołania i załączniki
Poprawne oznaczenie stron uchwały: - wskazanie właściwych ministrów nadzorujących uczelnię) - wnioskodawca (uczelnia/założyciel)	+	+
Poprawne określenie daty wejścia w życie uchwały	+	+
Część edytorska		
Poprawny język wypowiedzi (m.in. wyeliminowanie oczywistych błędów gramatycznych, ortograficznych, powtórzeń)	+	Korekta w tekście

Poprawna numeracja argumentów - paragrafy/ustępy/punkty - kolejność numeracji	+	+
Wyeliminowanie błędów edycyjnych m.in. podwójnych spacji. Sugerowane jest użycie twardej spacji oraz usunięcie wdów i sierot na końcach wierszy.	Korekta w tekście	+
Dobór jednolitego kroju czcionki (sugerowana czcionka Times New Roman)	Korekta w tekście	+
Dobór jednakowej wielkości czcionki (sugerowany rozmiar czcionki 12)	Korekta w tekście	+
Numeracja stron (sugerowana na środku strony)	Korekta w tekście	+
Interlinia (sugerowana pojedyncza)	Korekta w tekście	+
Inne uwagi		
	brak	
Data wypełnienia/sprawdzenia		
	31 styczeń 2019 r.	1.02.2019

Podpis Sekretarza Zespołu		Edyta Lasota - Beżek
Podpis Koordynatora ds. wniosków		Wioletta Marszelewska

Uwagi Radcy Prawnego	3.02.2019 Tomasz Kocoł Brak uwag. Natomiast treść uchwały w sposób mało przekonywujący uzasadniają zmianę oceny kryterium nr 7.
----------------------	--

Weryfikacja przez Przewodniczącego zespołu treści projektu uchwały, ze szczególnym uwzględnieniem merytorycznych aspektów uzasadnienia	Wojciech Satuła
--	-----------------